

31-01-2023

Læsehandlingsplan og specialpædagogisk støtte

Læsevejleder Bente Lykke og pædagogisk
konsulent Jane Vinther EUC Nordvest

Indhold

1. Formålet.....	2
2. Målet.....	2
3. Organisering.....	3
4. Aktiviteter i forhold til det overordnede formål	3
4.1 Kommunikation	4
4.2 Ordblindhed og national ordblindetest.....	4
4.3 National sprogscreening og FVU-screening	5
4.4 Lektiecafé	5
4.4 Kurser for elever/kursister	6
4.5 Lærere	6
4.6 Events	7
5. Specialpædagogisk Støtte/SPS – fordeling af ansvar	7
6. Teknologiske løsninger	8
7. Implementering	8
8. Ressourcer	9
9. Eksternt samarbejde.....	9
10. Kvalitetssikring	9
11. Fremtidige indsatser	10

Læsehandlingsplan og specialpædagogisk støtte

Planen er udarbejdet i henhold til:

- Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser nr. 2499 af 13/12/2021 §66, stk. 3 for læsevejledning
- Bekendtgørelse om gymnasiale uddannelser nr. 497 af 18/05/2017 §51 for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand
- Bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelser nr. 1375 af 24/06/2021 §61, §61a, §61b for elever og kursister med funktionsnedsættelse
- Bekendtgørelse om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand m.m. nr. 1947 af 10/12/2020
- Bekendtgørelse om prøver og eksamen i de almene og studieforberevende ungdoms- og voksenuddannelser nr. 343 af 08/04/2016

1. Formålet

Formålet med læsehandlingsplanen og specialpædagogisk støtte er at gennemføre en koordineret, struktureret og effektiv indsats for elever/kursister med behov for særlig støtte, herunder specialpædagogisk støtte, så funktionsnedsættelse/udfordringer ikke er en barriere i forhold til at gennemføre en ungdoms- eller efteruddannelse. Planen er et led i skolens øvrige indsatser for øget gennemførelse.

2. Målet

Målet er at sikre, at der på EUC Nordvest tilbydes relevant kompenserende hjælp til elever/kursister med funktionsnedsættelse/udfordringer som f.eks. læse-/skrivevanskeligheder, dyskalculi, psykiske og fysiske vanskeligheder samt udviklingsforstyrrelser, så sandsynligheden for at elever og kursister med den rigtige støtte kan gennemføre en ungdoms- eller efteruddannelse med bedst muligt resultat.

Desuden er det et mål, at lærerne skal opnå større forståelse for og viden om, hvordan elever/kursister med funktionsnedsættelser/udfordringer kan støttes i den daglige undervisning

- ved tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen
- ved anvendelse af specialpædagogisk støtte (SPS) til f.eks. strukturering og organisering
- ved produktion og indkøb af undervisningsmaterialer
- ved pædagogisk inddragelse af læse-skrive-teknologier (LST)

3. Organisering

Det er EUC Nordvest (ledelsen), der har det overordnede ansvar for, at skolen arbejder med støtte til elever med funktionsnedsættelse efter bekendtgørelserne. Det praktiske arbejde med identificering af støttebehov og udmøntningen sker via kontaktlærere, vejledere/mentorer og læsevejledningen, men med inddragelse af elever/kursister, de relevante lærere og eventuelle øvrige samarbejdspartnere.

Læsevejlederne er skolens interne konsulenter og er organiseret i et læsevejlederteam (LVT), der servicerer hele EUC Nordvest. Ledelsesansvaret for læsevejlederne er organisatorisk placeret ved forstander og uddannelseschef på Nordic Food College, Jonas Lundgren Bach Korsgaard.

Læsevejlederteamets funktioner motiveres på afdelingsmøder, og *Læsehandlingsplan og specialpædagogisk støtte* offentliggøres på skolens intranet.

Da EUC Nordvest geografisk er fordelt på flere adresser er læsevejlederteamet opdelt i ansvarsområder fordelt på følgende afdelinger og uddannelser:

1. Business Nordvest Nykøbing, EUD og EUX, Fjerritslev, HHX, Thisted, Nykøbing og Fjerritslev, HTX og Open Learning Nykøbing
2. Nordic Food College, Fiskeriskolen, Kursuscenteret
3. Auto, Metal og teknologi, Open Learning Thisted
4. Byggeri, Strøm og IT, Transport, EUX tekniske erhvervsuddannelser
5. Business Nordvest, Thisted

Hvad angår Fiskeriskolen i Thyborøn gennemfører LVT dansk-screening og ordblindetest på Fiskeriskolen, mens der udpeges en intern medarbejder til IT-instruktion og læsning af SPS-timer.

Med hensyn til aktiviteten på HHX og EUX i Fjerritslev varetages screening og IT-instruktion af en lokalt ansat timelærer med læsevejlederkompetencer.

4. Aktiviteter i forhold til det overordnede formål

For at kunne leve op til formålet med læsehandlingshandlingsplanen og kunne realisere målene, iværksættes en række emneopdelte aktiviteter

4.1 Kommunikation

Overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse er især vanskelig for elever med læse- skrivevanskeligheder og for elever med andre funktionsnedsættelser og behov for specialpædagogisk støtte. En grundig overlevering af oplysninger kan ske ved PPR, KUI-vejleder og elevens kontaktlærer, og behov for støtte fremgår af elevens uddannelsesplan i Studica.

På hjemmesiden og i introbreve til elever/kursister gøres opmærksom på, at EUC Nordvest tilbyder SPS ved diagnosticerede funktionsnedsættelser, og at læse- skrivevanskeligheder ikke må blive en barriere for gennemførelse af uddannelse og kurser. I kontakten til elever/kursister angives direkte telefonnummer og mail til LVTs medarbejdere.

LVT deltager i uddannelsesmesser i skolens opland samt i intromøder/visitationssamtaler på afdelingerne og præsenterer, hvilken hjælp EUC Nordvest tilbyder elever/kursister i opstarten og i det efterfølgende uddannelsesforløb. Der orienteres om lektiecaféerne i de afdelinger, hvor der er faste ugentlige åbningstider, ligesom der informeres om, at der også er mulighed for individuel støtte ved behov. Lektiecafé kan være en skemalagt aktivitet, eleven skal møde til.

Ved visitationssamtaler, der gennemføres efter en fast og ensartet procedure og efter et samtaleskema, kommer man også ind på eventuelle behov for behov for særlig støtte, herunder SPS. Ved ordblindhed eller diagnoser udreder LVT behov og skriver ansøgninger inden undervisningsstart, så støtte kan være klar ved skoleopstarten.

Tager kommende elever/kursister personlig kontakt til EUC Nordvest, er det vigtigt, at der spørges ind til behov for SPS, og at LVT hurtigt får de relevante oplysninger.

Modtager kontaktlærere og kursusunderviser informationer fra KUI-vejledere om elever/kursister med behov for SPS, skal LVT kontaktes snarest.

Ved hjælp af national sprogscreening finder LVT elever/kursister med udfordringer, som ikke har kunnet deltage i introaftener/visitationssamtaler. LVT gennemfører personlige samtaler med elever, der i screeningen viser resultater, der indikerer vanskeligheder og skriver evt. SPS-ansøgninger. Er der ikke tale om egentlig ordblindhed, kan LVT stadig foranstalte støtte til elever med skrive-/læsevanskeligheder

Et udvidet samarbejde mellem Stifinder, kontaktlærere, faglærere og læsevejledere skal sikre øget gennemførelse af uddannelse.

4.2 Ordblindhed og national ordblindetest

LVT tilbyder den nationale ordblindetest til elever/kursister med sproglige udfordringer, der ikke tidligere er udredt. Testen gennemføres så vidt muligt inden skole- og kursusstart, så IT-pakken kan være klar ved uddannelsesopstart.

Der ansøges om relevante programmer til ordblinde elever/kursister, og efterfølgende tilbydes instruktion individuelt og/eller på hold, som sommerskole inden skole- og kursusstart og løbende gennem semestret.

Programmerne opsættes individuelt, så der tages højde for elevens specifikke vanskeligheder.

Ordblinde elever og kursister kan tilbydes ordblindeundervisning på FGU, hvis de er under 25 år, og på VUC hvis de er over 25 år. Elever med skriftsproglige vanskeligheder, der falder uden for kategorien dysleksi, og som er fyldt 18 år, kan tilbydes FVU-undervisning på VUC.

Ordblinde elever og kursister får udleveret en brochure med relevante informationer om støttemuligheder på EUC Nordvest.

4.3 National sprogscreening og FVU-screening

Alle elever på EUC Nordvest får klarlagt deres dansk-sproglige forudsætninger i forbindelse med skolestarten og typisk i løbet af de første to uger. Eleverne på erhvervs- og ungdomsuddannelserne screenes med national sprogscreening.

Alle kursister på EUC Nordvest kan få klarlagt deres dansk-sproglige forudsætninger i løbet af de første kursusdage. Kursister i kursuscenteret tilbydes FVU-screening i dansk og matematik

Elever/kursister, som starter uden for normale optag, henvises af afdelingslederen til screening af LVT hurtigst muligt.

LVT foretager vurderinger af den testresultaterne, og der gives hurtigst muligt tilbagemelding til elever/kursister og afdelingslederne med forslag til, hvordan de konstaterede vanskeligheder kan afhjælpes. Afdelingslederne formidler screeningsresultaterne til de relevante undervisere.

Det skønnes, at der skal gennemføres op til 700 nationale sprogscreeninger årligt.

Hvis eleven/kursisten oplyser matematikvanskeligheder, gennemføres Hjørring-testen, og der søges SPS timer til afhjælpning af vanskelighederne. Hvis undervisere bemærker matematikvanskeligheder, der kan tyde på dyskalkuli, henvises eleverne til test ved LVT.

4.4 Lektiecafé

Alle elever/kursister med funktionelle læsevanskeligheder, herunder også elever/kursister med andet modersmål end dansk, tilbydes relevant kompenserende hjælp, hvilket kan foregå i afdelingernes lektiecaféer, der har faste åbningstider. Elevens screeningsresultat kan være af en sådan art, at eleven skal deltage i tvungen lektiecafé i en periode efter aftale med eleven og kontaktlæreren.

De etablerede decentrale lektiecaféer, der forestås af de enkelte afdelinger, har åbningstid efter behov.

Der forsøges skabt et attraktivt miljø omkring lektiecaféerne med blandt andet forplejning og skabelse af et hyggeligt fysisk miljø med en afslappet stemning.

4.4 Kurser for elever/kursister

LVT kan sammen med afdelingerne udvikle kurser om læsning, rapportskrivning, notatteknik, memoreringsteknikker m.m.

Kurserne udvikles primært for at støtte læse-/skrivesvage elever, men tilbydes til alle og tilrettes afdelingerne. De kan indgå i introduktionsugerne, i opstarten af et fag eller når specifikt behov opstår. Kurserne kan gennemføres for hold eller i mindre grupper.

4.5 Lærere

Alle lærere forventes at bidrage til at mindske afstanden mellem elevers/kursisters sproglige forudsætninger og læsekravene i ungdoms- eller efteruddannelser. Lærerne klædes på gennem følgende aktiviteter:

- Nyansatte lærere gennemfører i et introforløb i forbindelse med skolens on-boarding-program, hvori der indgår et oplæg fra læsevejlederteamet. Der gennemføres et introduktionsforløb hvert halvår
- Nyansatte lærere tilbydes vejledning i læse-/skriveteknik, og i tilpasning af fagtekster til elevernes/kursisternes sproglige forudsætninger. Vejledningen kan gives individuelt, i teams eller afdelingsvist
- Lærere tilbydes vejledning i at undervise i digitale læsestrategier, lytning, skrivning og memoreringsstrategier. Vejledningen kan være individuel, i teams eller afdelingsvis.

Formålet med ovenstående indsatser er, at lærerne klædes på, så de kan gennemføre en ordblinde-tilpasset undervisning, der er kendetegnet ved, at

- Elever med dysleksi altid har mulighed for at benytte LST i timerne og ved alle prøver, og at de desuden er tildelt ekstra tid
- Alle undervisningsmaterialer findes i digital form eller på Nota og skal være tilgængelige for eleverne inden timens begyndelse
- Det er legitimt, at ordblinde "læser med ørerne og skriver med stemmen"
- Elever med ordblindhed ikke skal læse højt i klassen - medmindre de selv ønsker det
- Lærerne har fokus på elevernes udfordringer og deres styrker, så de både får den nødvendige støtte og mødes med tilpas høje forventninger (NUZO)

4.6 Events

I forbindelse med den internationale ordblindeuge i uge 40, arrangeres et større event for elever og kursister med dysleksi og deres pårørende, for lærere og vejledere.

I forårsemestret arrangeres et mindre event; oplæg, teater eller lignende. for elever og kursister med dysleksi og deres holdkammerater samt lærere og vejledere.

Alle elever og kursister med dysleksi tilbydes deltagelse i en gruppe på IT's Learning/Studica for Teams, hvor LVT offentliggør nyeste viden, og hvor deltagerne deler relevante informationer og hjælper hinanden.

5. Specialpædagogisk Støtte/SPS – fordeling af ansvar

Læsevejlederne er ansvarlige for at søge SPS til elever med ordblindhed, mens SPS-timer begrundet i andre fysiske og psykiske funktionsnedsættelser søges i samarbejde med Stifinderafdelingen og den SPS-ansvarlige administrative medarbejder.

LVT planlægger læsning af de bevilgede SPS-timer i samarbejde med afdelingslederen i de enkelte afdelinger. Generelt vil instruktion til IT-pakken samt studiestøttetimer bevilget til elever med dysleksi, gennemføres af LVT. Studiestøttetimer til elever med øvrige funktionsnedsættelser fordeles af afdelingslederen.

Støttepersontimer kan gennemføres af både interne og eksterne personer, herunder fx. en elev der er længere i sit uddannelsesforløb eller en medarbejder på praktikstedet.

Det er vigtigt, at LVT og afdelingslederen sikrer, at eleven får de tildelte SPS-støttetimer og løbende skaber sig et overblik over, hvor mange timer der stadig er til rådighed for eleven, og hvordan gennemførelsen kan planlægges. Desuden drøftes, om der er elever, der har behov for ekstra støtte under forberedelse og eksamen.

LVT sikrer i samarbejde med den SPS-ansvarlige administrative medarbejder regelmæssig og relevant ledelsesinformation om gennemført og kommende SPS-aktivitet. Status for forbrug og planlagt SPS-aktivitet skal bidrage til at sikre, at tildelte SPS-timer bliver anvendt.

Den SPS-ansvarlige administrative medarbejder udsender ugentligt SPS timeopgørelse til LVT og afdelingslederne, der er ansvarlige for at give informationen videre til SPS-lærerne. Det understreges, at der er tale om fortroligt materiale.

Efter SPS-periodens udløb i december og juni opgør den SPS-ansvarlige administrative medarbejder, hvor mange af de bevilligede timer der er anvendt for den enkelte elev/kursist for at synliggøre, om det forbrugte timetal svarer til rammebevillingen. Inden eventuel genansøgning skal SPS-støttegiveren sammen med eleven skrive en forløbsbeskrivelse; hvad timerne har været brugt til, evaluere timernes anvendelse og vurdere behovet for yderligere støtte.

Omfanget af timer, der på EUC Nordvest bevilges til SPS, estimeres til ca. 6.000 timer halvårligt, og et realistisk mål er en gennemførelse på 80 %.

Det bemærkes, at proceduren vedr. SPS er beskrevet detaljeret i EUC Nordvests interne procedure for øget gennemførelse.

6. Teknologiske løsninger

LVT holder sig ajour med udviklingen af relevante teknologiske løsninger, som kan inddrages for at understøtte elever/kursisters læring

- EUC Nordvest abonnerer på Ordlab.dk samt de til enhver tid ministerielt udbudte læse-skrive-programmer (AppWriter , Intowords etc.)
- LVT skal kunne håndtere installation af læse-skriveprogrammer på bærbare pc'ere og MAC-computere
- LVT skal lære at bruge relevante APPs til Android og iPhone, så elever og kursister kan instrueres og vejledes
- Alle undervisningsmaterialer skal være digitalt tilgængelige inden undervisning
- Læse-/skriveteknologier skal være tilgængeligt i al undervisning og ved eksamen
- Til eksamener og større skriftlige opgaver, hvor der anvendes LST, deltager LVT. Afdelingen aftaler dette med LVT-teamet i god tid
- IT-afdelingen skal sikre, at der er funktion til højtlesning og ordforslag til eleverne på skolens pc'ere og til kursister uden uni-login
- Der skal være tilgængelig net-forbindelse til download af programpakker fra Vitec, Wizkids, ATEA

Medarbejdere skal som standard have installeret en relevant LST-programpakke.

7. Implementering

- Ledelsen sikrer, at læseindsatsen fortsat bliver en del af EUC Nordvests strategiplan ved revision. Læseindsatsen skal indgå som et strategielement for øget gennemførelse og øget kvalitet i undervisningen.
- Ledelsen sikrer, at læsevejlederfunktionen indarbejdes i EUC Nordvests budget.
- Læsevejlederfunktionen skal være synlig og tilgængelig i afdelingerne, og læsevejlederen deltager i afdelings- og teammøder efter behov for at diskutere indsatsområder, der kan fremme elever/kursisters læring.

8. Ressourcer

Uddannelsen til læsevejleder er en diplomuddannelse;
Modul 3 - teorier om læsning og skrivning samt afdækning af skriftsprogsvanskeligheder
Modul 6 - læsevejledning i ungdomsuddannelserne
Hvert modul er på 10 ECTS-point

Skønnes det nødvendigt, suppleres med:

Modul 5: Dysleksi
Modul 7: Læse- og skriveteknologi
Hvert modul er på 10 ECTS-point

EUC Nordvest er medlem af Læse- og matematikvejlederforeningen, Landsforeningen af Læsepædagoger, Landsforeningen Autisme, Ordblindeforeningen og har abonnement i Nationalt Center for Læsning.

9. Eksternt samarbejde

Læsevejlederfunktionens udvikling sikres gennem deltagelse i forsøgsordninger, konferencer og kurser, der udbydes nationalt og regionalt.

Som medlem af Læse- og matematikvejlederforeningen deltager læsevejledere i relevante nationale møder og konferencer i foreningens regi efter aftale med nærmeste leder.

10. Kvalitetssikring

Læsehandlingsplan med SPS evalueres hvert forår af læsevejledere og afdelingsleder for området. Evalueringen danner basis for det kommende års indsats, som ressourcemæssigt indarbejdes i budgettet.

Læsehandlingsplanen med SPS kvalitetssikres gennem skolens kvalitetsarbejde, og der følges op på indsatsområderne i elevtilfredshedsundersøgelser, hvor det undersøges, om elever/kursister har fået den nødvendige kompenserende hjælp i den daglige undervisning.

Stifinder undersøger om frafald skyldes vanskeligheder, der ikke er blevet afhjulpet. Punktet indgår som fast punkt på dagsorden ved møder mellem Stifinder og LVT.

Det bemærkes, at alle nye grundforløbselever deltager i en introsamtale (visitationssamtale), hvor der også er fokus på at afdække eventuelle funktionsnedsættelser og behov for særlig støtte, herunder SPS. Dette skal sikre, at støtten til elever med behov, kan iværksættes straks ved skolestart. Ydermere deltager eleven i en elektronisk spørgeundersøgelse efter skolestarten, hvor der også er fokus på elevens udbytte af introsamtalen og på, om eleven hurtigt har modtaget den nødvendige støtte.

11. Fremtidige indsatser

LVT er opmærksom på, at afvikling af de søgte SPS-timer kræver god planlægning og struktur, så timerne i tilstrækkelig grad kommer eleverne til gavn.

Der er i planlægningen og tildelingen af ressourcer fra ledelsens side fokus på kontinuerlighed og relationer, da dette har stor betydning for et optimalt udbytte af SPS-timerne for den enkelte elev.

LVT ønsker fremadrettet ud over danskscreening i højere grad at kunne inddrage matematikscreening og på sigt teste for talblindhed. Der er et stort behov for at støtte elever med matematikvanskeligheder af forskellig art – særligt inden for STEM-uddannelserne.

Muligheden for matematikscreening indebærer

- investering i screeningen
- færdigudvikling af testen
- efteruddannelse af matematikundervisere i forhold til at kunne varetage undervisning af elever med matematikvanskeligheder, herunder elever med talblindhed
- afsættelse af ressourcer til uddannelse: Modul 1: Funktionelle matematikfærdigheder og -forståelser hos voksne samt modul 2: Matematikvanskeligheder hos voksne
Hvert modul er på 10 ECTS-points.